

ŠVP PV
Základní škola a Mateřská škola Dešenice, okres Klatovy, příspěvková organizace
Dešenice 151, Nýrsko 340 22
IČO: 70998639

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Název ŠVP:

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Velikost školy	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakteristika mateřské školy	6
2.4	Specifika jednotlivých tříd	6
2.5	VIZE A KONCEPCE	8
3	PEDAGOGICKÝ TÝM	8
3.1	Obecný popis a složení týmu	8
3.2	Role pedagogických pracovníků	9
3.3	Profesní rozvoj pedagogických pracovníků	10
4	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	10
4.1	Psychosociální podmínky	11
4.2	Spolupráce se zákonnými zástupci	11
4.3	Organizace	12
4.4	Životospráva	13
4.5	Věcné podmínky	14
5	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	15
5.1	Vize a cíle vzdělávacího programu	15
5.2	Vzdělávací strategie	16
5.2.1	Vzdělávací strategie na úrovni školy	16
5.2.2	Klíčové kompetence a strategie k jejich naplňování	18
5.2.3	Základní gramotnosti a strategie k jejich naplňování	25
5.3	Pedagogické diagnostikování	26
5.3.1	Používané diagnostické nástroje a postupy	26
5.3.2	Využití výstupů diagnostiky	27
5.4	Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí	28

5.4.1	Cíle individualizace	28
5.4.2	Zásady individualizace v naší mateřské škole	28
5.4.3	Organizační a pedagogické postupy	29
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	30
6.1	Integrované bloky	31
6.1.1	Můj svět	31
6.1.2	Nejsem na světě sám	33
6.1.3	Svět plný příběhů a tradic	34
6.1.4	Svět kolem nás	36
7	PLÁN AUTOEVALUACE	38
8	ZÁSADY PRO ÚPRAVY A ZMĚNY ŠVP	39

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

1.1 Název ŠVP

Název ŠVP: Svět očima dětí

Motivační název: Svět je kouzelný, když se na něj díváme dětskýma očima

1.2 Údaje o škole

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Dešenice, okres Klatovy, příspěvková organizace

Sídlo školy:

TŘÍDA KOŤÁTKA:

Dešenice 161

Nýrsko

340 22

TŘÍDA PTÁČCI:

Dešenice 151

Nýrsko

340 22

Kontakty:

Ředitelka organizace:

Mgr. Yvona Suchanová

- Tel: +420 725 756 066
- E-mail: info@zsamsdesenice.info

Vedoucí učitelka:

Bc. Eva Trefancová

- Tel: +420 605 569 316
- E-mail: msdesenice@seznam.cz

Web: www.skoladesenice.cz

1.3 Zřizovatel

Městys Dešenice

Adresa zřizovatele:

Dešenice 1
340 22
Nýrsko

Kontakty:

Tel: +420 725 308 083

E-mail: urad@desenice.cz

Web: www.desenice.cz

Dat. schránka: grzbxq

Platnost dokumentu od: 1. 9 2025

Zpracovali: Kolektiv pedagogů mateřské školy Dešenice

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 40 míst

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 4 pedagogičtí pracovníci, 3 provozní pracovníci

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. asistenty pedagoga, chůvy, školní asistenty apod.).

2.2 Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v krásném prostředí Šumavy, v městysi Dešenice. Její poloha je velmi výhodná a nabízí dětem přímý kontakt s přírodou. V blízkém okolí se nachází listnatý lesík „Hájek“ s krmelcem, nově zrekonstruované dětské hřiště a také mokřina „Mokrouš“. Toto prostředí poskytuje vhodné podmínky pro každodenní pobyt venku, nejen pro poznávání přírody a vzdělávání dětí, ale také pro různorodé pohybové aktivity.

2.3 Charakteristika mateřské školy

Mateřská škola je dvoutřídní. Jedna třída se nachází v hlavní budově mateřské školy, druhá třída je umístěna v prostorách základní školy, která byla nově zařízena v roce 2026. Obě třídy poskytují dětem podnětné a bezpečné prostředí odpovídající jejich potřebám.

Budova mateřské školy prošla v letech 2014–2015 celkovou rekonstrukcí, která zahrnovala zateplení objektu, výměnu oken a novou fasádu. Tyto úpravy přispěly ke zkvalitnění materiálních a hygienických podmínek školy.

Součástí mateřské školy je školní zahrada, která je využívána k pobytu venku, pohybovým aktivitám i ke vzdělávání dětí. Zahrada je členitá a rozmanitá a nabízí spoustu příležitostí pro různorodý pohyb v terénu. Nachází se zde velká prolézačka se skluzavkami, kolotoč, houpačky a pískoviště. Další hračky a jízdní prostředky (odrážedla, koloběžky, motorky) jsou uloženy v zahradním domku a pro jejich využití slouží vyasfaltovaná cesta v areálu zahrady. Součástí zahrady jsou také vyvýšené záhony, ve kterých s dětmi pěstujeme různé plodiny a rostliny a společně o ně pečujeme. V roce 2023 proběhla rozsáhlejší úprava herních prvků na zahradě, zaměřená na zvýšení bezpečnosti a rozmanitosti herních činností, a v roce 2024 bylo realizováno nové oplocení areálu školy. Do dalších let plánujeme zahradu nadále zvelebovat a obnovovat zahradní prvky tak, aby odpovídaly bezpečnostním požadavkům.

2.4 Specifika jednotlivých tříd

Kapacita mateřské školy je 40 dětí, přičemž kapacita jednotlivých tříd je stanovena dle aktuálních organizačních a provozních podmínek. Třídy jsou heterogenní.

Třída Koťátek

Třída Koťátek se nachází v hlavní budově mateřské školy. Prostory třídy tvoří tři samostatné místnosti. Jedna místnost slouží jako jídelna a prostor pro vzdělávací činnosti u stolečků. Další dvě místnosti jsou přizpůsobeny pro všestranný rozvoj dětí – jedna je využívána jako herna s nabídkou tematických hracích koutků (např. kuchyňka, ponk s náradím, kadeřnictví, stavebnice, didaktické hry, kočárky), druhá slouží především pro pohybové aktivity a je následně využívána jako ložnice pro odpočinek dětí.

Součástí třídy je horolezecká stěna a další sportovní vybavení podporující rozvoj pohybových dovedností. Prostory jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček a didaktických pomůcek, které odpovídají věku a individuálním potřebám dětí. Hračky jsou umístěny tak, aby byly dětem volně přístupné, podporovaly jejich samostatnost při

výběru i úklidu a aby se děti orientovaly v jejich uspořádání. Současně jsou nastavena pravidla pro jejich využívání.

Dětský nábytek odpovídá věkovým možnostem dětí i hygienickým požadavkům. Hygienické zařízení se nachází v přilehlých prostorách třídy a je plně přizpůsobeno potřebám dětí i platným normám.

K třídě náleží prostorná šatna, která zároveň slouží k prezentaci dětských prací a k informování rodičů.

Součástí hlavní budovy mateřské školy je školní jídelna, která zajišťuje stravování pro děti z mateřské školy a žáky základní školy. Nachází se v suterénu budovy a je určená pro děti ze třídy Ptáčků a pro žáky základní školy.

Třída vytváří příjemné, podnětné a bezpečné prostředí s prvky rodinné atmosféry, které podporuje adaptaci dětí a jejich celkový rozvoj.

Třída Ptáčků

Třída Ptáčků se nachází v budově základní školy a má samostatný bezbariérový vchod, což přispívá k větší samostatnosti a plynulému provozu. Součástí zázemí je šatna, umývárna a hygienické zařízení odpovídající potřebám předškolních dětí. K dispozici je také kuchyňka sloužící k zajištění pitného režimu a přípravě stravy.

Prostory třídy tvoří jedna větší místnost, která je účelně rozdělena podle jednotlivých činností. V zadní části jsou umístěny stolečky využívané ke stravování a vzdělávacím činnostem, jako je výtvarná a pracovní činnost. Přední část je uzpůsobena pro spontánní hru dětí a je vybavena tematickými hracími koutky.

Třída disponuje dostatečným množstvím hraček a didaktických pomůcek, které podporují všestranný rozvoj dětí a odpovídají jejich věkovým i individuálním potřebám. Vybavení je přehledně uspořádané a dětem volně dostupné, což podporuje jejich samostatnost.

Prostory vyhovují počtu dětí, hygienickým normám i realizaci vzdělávacích činností a poskytují podmínky pro spontánní hru i řízené aktivity. Dětský nábytek odpovídá věku dětí a splňuje hygienické požadavky. Hygienické zázemí je přizpůsobeno potřebám dětí a nachází se v přilehlých prostorách třídy.

Třída také využívá prostor tělocvičny v základní škole, která se také nachází v přízemí školy. V tělocvičně mají děti prostor pro různorodé pohybové aktivity, na které ve třídě není dostatek prostoru. V tělocvičně se mohou využívat různé pomůcky, TV nářadí.

Umístění třídy v budově základní školy přispívá k postupnému seznamování dětí se školním prostředím a napomáhá jejich plynulému přechodu do základního vzdělávání.

Složení třídy je heterogenní, ale jsou v ní umístěny starší děti a děti s povinnou předškolní docházkou, případně děti s odkladem školní docházky.

Prostředí třídy umožňuje individuálnější přístup k dětem a vytváří klidnou a podnětnou atmosféru pro vzdělávání.

2.5 VIZE A KONCEPCE

Naší vizí je být bezpečnou a podnětnou mateřskou školou rodinného typu, kde se každé dítě cítí přijímané, respektované a má prostor pro svůj individuální rozvoj.

Jako malá vesnická mateřská škola stavíme na menším počtu dětí ve třídách, který nám umožňuje uplatňovat individuální přístup, rozvíjet silné stránky každého dítěte a citlivě reagovat na jeho potřeby.

Usilujeme o vytváření prostředí založeného na vzájemné důvěře, spolupráci a úzkém kontaktu s rodinou. Podporujeme přirozené učení prožitkem, vztah k přírodě a místní komunitě.

Naším cílem je vychovávat samostatné, sebevědomé a ohleduplné děti, které mají radost z objevování světa kolem sebe.

3 PEDAGOGICKÝ TÝM

3.1 Obecný popis a složení týmu

V mateřské škole pracují celkem 4 učitelé včetně vedoucí učitelky. Asistenti pedagoga jsou přijímáni dle aktuální potřeby a na základě doporučení školských poradenských zařízení, jejich počet se tedy může v jednotlivých školních letech měnit.

Součástí týmu mateřské školy jsou také nepedagogičtí pracovníci (např. kuchařka, uklízečka), kteří zajišťují provoz školy a podílejí se na vytváření bezpečného, čistého a podnětného prostředí pro děti.

Každý člen pedagogického sboru má jasně vymezenou pracovní náplň a odpovědnost. Pedagogický tým pracuje jako celek, založený na spolupráci, sdílení zkušeností a jednotném přístupu ke vzdělávání dětí.

Organizace přímé pedagogické činnosti je nastavena tak, aby byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Překrývání pedagogů na třídách umožňuje efektivní individualizaci vzdělávání a plynulý chod tříd.

Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci se chovají profesionálně a řídí se zásadami vzájemné úcty, respektu, tolerance, solidarity a důstojnosti.

3.2 Role pedagogických pracovníků

Vedoucí učitelka – lídr:

- vytváří a sdílí vizi školy a směr jejího rozvoje v souladu s RVP PV
- zajišťuje kvalitní podmínky pro vzdělávání dětí a práci pedagogického týmu
- vede a podporuje pedagogický tým, vytváří bezpečné a respektující pracovní klima
- podporuje spolupráci, otevřenou komunikaci a sdílení zkušeností mezi pedagogy
- koordinuje plánování, realizaci a evaluaci vzdělávacího procesu
- vede pedagogy k reflexi vlastní práce a profesnímu rozvoji
- podporuje zavádění moderních pedagogických přístupů do praxe
- zajišťuje mentoring a podporu začínajícím i stávajícím pedagogům
- spolupracuje s rodiči a dalšími partnery školy
- dbá na kvalitu vzdělávání a naplňování cílů školního vzdělávacího programu

Učitel – průvodce:

- vytváří bezpečné, podnětné a respektující prostředí pro všechny děti
- provází děti vzděláváním, podporuje jejich samostatnost, iniciativu a aktivní zapojení
- plánuje vzdělávací nabídku společně s dětmi, vychází z jejich zájmů a potřeb
- zařazuje spíše kratší, smysluplné vzdělávací vstupy než dlouhé řízené činnosti
- sleduje individuální pokroky dětí a vede jejich portfolio
- provádí pedagogickou diagnostiku dítěte a dle jejích výsledků přizpůsobuje a plánuje vzdělávací nabídku, tak, aby odpovídala možnostem a podporuje spolupráci, komunikaci a pozitivní vztahy mezi dětmi
- pravidelně reflektuje svou pedagogickou práci a přizpůsobuje ji aktuálním potřebám třídy
- spolupracuje s rodiči a informuje je o průběhu a výsledcích vzdělávání

Asistent pedagoga – partner učitele:

- spolupracuje s učitelem při realizaci vzdělávacích činností
- poskytuje podporu dětem podle jejich individuálních potřeb
- podílí se na zajištění inkluzivního vzdělávání
- pomáhá při organizaci činností ve třídě
- podporuje pozitivní sociální vztahy mezi dětmi
- podílí se na vytváření bezpečného a podnětného prostředí

3.3 Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků

Profesionální zaměření a směr

- pedagogičtí pracovníci mateřské školy směřují k uplatňování respektujícího a individuálního přístupu k dětem, který podporuje jejich přirozený rozvoj, samostatnost a sociální dovednosti.
- ve své práci se zaměřují na vytváření bezpečného a podnětného prostředí, využívají prvky prožitkového a situačního učení a zohledňují individuální potřeby dětí.
- důraz je kladen také na spolupráci s rodinou a vzájemnou komunikaci v rámci pedagogického týmu

Proces mentoringu a uvádění

- začínající nebo nově příchozí pedagogové jsou uváděni do praxe zkušenějším kolegou
- mentoring probíhá formou podpory, sdílení zkušeností a předávání příkladů dobré praxe
- součástí jsou vzájemné hospitace a následná reflexe pedagogické práce
- cílem je usnadnit adaptaci pedagoga a podpořit jeho profesní růst

Individuální rozvoj a spolupráce

- podporováno je sdílení zkušeností a spolupráce v rámci pedagogického týmu
- probíhá vzájemná komunikace, plánování a vyhodnocování vzdělávacího procesu
- profesní rozvoj směřuje ke zkvalitňování vzdělávání a k vytváření podnětného prostředí pro děti

4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Psychosociální podmínky

V mateřské škole vytváříme klidné, bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém se děti cítí jistě, spokojeně a přijímané. Respektujeme individuální potřeby každého dítěte a uplatňujeme individuální přístup. Učitelé dětem naslouchají, podporují jejich samostatnost a umožňují jim aktivně se podílet na průběhu vzdělávání – dítě má právo odmítnout nabízenou činnost. Děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem ani nadměrnou náročností, mají dostatek času na hru, dokončení činností i vlastní tempo práce.

Vztahy mezi dětmi a dospělými jsou založeny na vzájemném respektu, důvěře a toleranci. Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Učitelé využívají formativní a pravdivé hodnocení, podporují spolupráci, vzájemnou pomoc a pozitivní sociální vztahy mezi dětmi. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, ve kterém se cítí dobře a rády se do něj vracejí. Každá třída má svá pravidla chování, která vznikají za spoluúčasti dětí.

Nově příchozím dětem je umožněna postupná adaptace s ohledem na jejich individuální potřeby, přičemž doba pobytu v mateřské škole se postupně prodlužuje. Adaptace vždy probíhá na základě individuální spolupráce s rodiči, aby přechod do mateřské školy pro děti bezproblémový. Děti si mohou přinést z domova oblíbenou hračku, která jim pomáhá při adaptaci a posiluje jejich pocit bezpečí. Pedagogové svým chováním vytvářejí pozitivní vzor, vyhýbají se negativním komentářům a komunikují s dětmi citlivě a s respektem.

Na utváření příznivého psychosociálního klimatu školy se podílejí učitelé, děti i rodiče, čímž vzniká stabilní a podporující prostředí pro všestranný rozvoj dětí.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Mateřská škola usiluje o vytváření partnerského vztahu s rodiči založeného na vzájemné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění a respektu. Rodiče jsou vnímáni jako partneři školy a mají možnost podílet se na dění v mateřské škole a aktivně se zapojovat do jejího života.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a jednájí s rodiči ohleduplně a taktně. Veškeré důvěrné informace o dětech a jejich rodinách jsou považovány za důvěrné a je zachovávána mlčenlivost. Všichni zaměstnanci školy dodržují zásady ochrany osobních údajů v souladu s platnou legislativou (GDPR), dbají na bezpečné nakládání s daty a jejich ochranu před zneužitím.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a spolupracuje s rodiči při rozvoji dítěte. Rodiče jsou pravidelně informováni o pokrocích a vzdělávání svého dítěte a mají možnost konzultovat výchovně vzdělávací postupy s učitelkami.

Komunikace s rodiči probíhá prostřednictvím třídních schůzek, individuálních konzultací, každodenního neformálního kontaktu i společného plánování. Informovanost rodičů je zajišťována také prostřednictvím aplikace Twigsee, nástěnek a webových stránek školy.

Mateřská škola umožňuje rodičům účast na vybraných akcích, jako jsou výlety či společné aktivity, a v období adaptace dětí je umožněna jejich přítomnost v mateřské škole. Škola uplatňuje otevřený přístup k rodičům a vytváří prostředí, ve kterém se rodiče mohou cítit vítáni.

4.3 Organizace

Provoz mateřské školy je celodenní, od 6:30 do 15:30 hodin. Pedagogové se po celý den věnují dětem a zajišťují jejich bezpečí, ochranu zdraví i psychickou pohodu. Děti jsou vedeny k dodržování pravidel bezpečného chování. Při předávání dětí je dbáno na dodržování stanovených pravidel – dítě je předáváno pouze zákonným zástupcům nebo osobám uvedeným v evidenčním listu/ v aplikaci Twigsee či na základě písemného zmocnění

Denní režim mateřské školy je pravidelný, přehledný a zároveň dostatečně flexibilní, aby bylo možné reagovat na aktuální potřeby dětí. Časový harmonogram dne je rozdělen na dopolední a odpolední činnosti. Děti se ráno scházejí ve svých třídách, po obědě dochází ke spojení tříd ve třídě Koťátek. Uspořádání dne poskytuje dětem pocit jistoty a stability, přičemž umožňuje plynulé přechody mezi činnostmi a respektuje individuální tempo dětí.

Po obědě je dětem zajištěn prostor pro odpočinek. Režim odpočinku respektuje individuální potřeby dětí – dětem, které neusnou, jsou nabízeny klidové činnosti.

Vzdělávání probíhá jak v interiéru mateřské školy, tak ve venkovních prostorách. Děti mají pravidelný pobyt venku, který podporuje jejich zdravý vývoj, pohybové dovednosti a kontakt s přírodou.

V denním režimu převažují spontánní aktivity a hra dětí, které jsou doplňovány kratšími řízenými činnostmi. Děti mají dostatek času a prostoru pro hru, mohou ji dokončit nebo se k ní vracet. Jsou vedeny k vlastní aktivitě, experimentování a spoluúčasti na vzdělávacích činnostech. Pedagogové pracují s dětmi individuálně i ve skupinách a přizpůsobují vzdělávací nabídku jejich možnostem a potřebám.

Mateřská škola poskytuje podpůrná opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami i dětem nadaným. V případě potřeby je zajištěna spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky. Dětem s odlišným mateřským jazykem je poskytována jazyková podpora. Vzdělávání je plánováno s ohledem na individuální

potřeby, možnosti a zájmy dětí.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek je zajištěno minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně. Tento model umožňuje efektivní individualizaci vzdělávání, práci v menších skupinách a zajištění vyšší kvality pedagogické práce.

Spojování tříd je maximálně omezeno a probíhá pouze z nezbytných organizačních nebo personálních důvodů. Po obědě se děti pravidelně slučují ve třídě Koťátek, kde probíhá odpočinek a odpolední činnosti.

4.4 Životospráva

Stravování a pitný režim

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava v souladu s platnými předpisy. Jídelníček je sestavován podle zásad zdravé výživy a zahrnuje pestrou nabídku potravin s dostatkem ovoce, zeleniny, luštěnin, ryb a mléčných výrobků. Jsou zařazovány i nové a méně obvyklé potraviny (např. kuskus, bulgur, cizrna).

V mateřské škole je zajištěn celodenní pitný režim, nápoje jsou dětem trvale k dispozici ve třídách (voda, ovocné čaje, ovocné šťávy, mléko a ochucené mléko). Děti jsou vedeny k jeho pravidelnému a samostatnému využívání.

Při stravování jsou děti vedeny k samostatnosti a sebeobsluze – podílejí se na přípravě jídla (např. mazání pečiva, nalévání nápojů), samostatně si přinášejí a odnášejí nádobí a používají příbor podle vlastní volby. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné časové intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny, jsou motivovány k ochutnávání nových pokrmů.

V případě zdravotních omezení je umožněno individuální stravování na základě dohody s vedoucí školní jídelny.

Pobyt venku

Pobyt venku je zařazován denně v dopoledních hodinách, v případě příznivého počasí také odpoledne. Děti mají dostatek pohybu na školní zahradě i v okolí mateřské školy. Program je přizpůsobován aktuálním povětrnostním a klimatickým podmínkám.

V případě nepříznivého počasí (silný vítr, déšť, mráz pod -10 °C, inverze) je pobyt venku zkrácen nebo nahrazen pohybovými a vzdělávacími aktivitami v mateřské škole.

Děti jsou vedeny k samostatnosti při oblékání a k vhodnému oblékání podle počasí. Pohybové aktivity jsou součástí denního režimu a probíhají jak venku, tak v interiéru

školy. Ve třídách je k dispozici dostatek tělovýchovného náčiní pro spontánní pohybové činnosti při dodržování bezpečnostních pravidel.

Odpočinek a spánek

Po obědě je v mateřské škole zařazena doba odpočinku, která probíhá v čase přibližně od 12:30 do 14:00 hodin. Respektována je individuální potřeba spánku jednotlivých dětí.

Děti, které spánek nevyžadují, odpočívají při poslechu pohádky a následně jim jsou nabízeny klidové činnosti tak, aby nerušily děti spící.

4.5 Věcné podmínky

Prostory tříd jsou dostatečně velké a funkčně členěné na jednotlivé zóny – jídelní část, odpočinkovou část, hernu a prostor pro řízené činnosti. Toto uspořádání umožňuje plynulý chod dne a současně respektuje potřeby dětí v průběhu celého dne.

Třídy jsou vybaveny dětským nábytkem odpovídajícím současným požadavkům, který respektuje výšku a ergonomii dětí jednotlivých věkových skupin. Všechny pomůcky a materiály jsou přehledně označeny a umístěny tak, aby byly dětem volně dostupné a v jejich zorném poli. Tím je podporována samostatnost, orientace v prostoru i odpovědnost dětí za vlastní volbu činností a následný úklid.

Jednotlivá zákoutí tříd jsou smysluplně využita a cíleně podporují rozvoj dětí v různých oblastech. Prostory jsou uspořádány přehledně, bezpečně a esteticky s ohledem na potřeby dětí i na zajištění plynulého režimu dne. Každé dítě má možnost najít si prostor, který odpovídá jeho aktuálním potřebám a pocitům.

Vybavení mateřské školy vytváří moderní, podnětné, bezpečné a respektující prostředí, které podporuje aktivní učení dětí, jejich samostatnost a rozvoj v souladu s individuálním tempem.

Dětský nábytek odpovídá hygienickým požadavkům i možnostem dětí. Vybavení hračkami a didaktickými pomůckami je dostatečné, průběžně doplňované a obměňované.

Hygienické zázemí je umístěno v přilehlých prostorách tříd a odpovídá platným hygienickým normám. Třídy jsou vybaveny dostatečným počtem toalet a umyvadel, součástí zázemí je také sprcha.

Každá třída využívá vlastní šatnu vybavenou botníky a věšáky s policemi. Šatny i vnitřní prostory tříd jsou využívány k prezentaci dětských výtvarných prací, které se podílejí na estetice prostředí mateřské školy.

Na budovy mateřské školy navazuje prostorná školní zahrada, která je vybavena pro každodenní pobyt venku a podporuje pohybové i vzdělávací aktivity dětí. Součástí zahrady jsou také záhony, které ji doplňují a umožňují dětem přímý kontakt s přírodou.

Vybavení školy je průběžně obnovováno a modernizováno s ohledem na bezpečnost, funkčnost a aktuální potřeby dětí i pedagogického procesu.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je zpracován v souladu se záměry Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a vychází z dlouhodobé koncepce mateřské školy, analýzy podmínek i aktuální situace školy.

Vize a cíle:

- vytvářet příjemné, bezpečné a podnětné prostředí, které podporuje přirozený rozvoj dětí a jejich chuť poznávat, objevovat a experimentovat
- udržovat rodinnou atmosféru mateřské školy založenou na menším kolektivu, vzájemné důvěře a kvalitních vztazích mezi dětmi, pedagogy a rodiči
- podporovat všestranný a harmonický rozvoj každého dítěte s respektem k jeho individualitě a maximálnímu rozvoji jeho potenciálu
- připravovat děti na život v současném světě – rozvíjet jejich schopnost samostatně myslet, řešit problémy, komunikovat, spolupracovat a nebát se vyjádřit svůj názor či udělat chybu
- vytvářet základy celoživotního vzdělávání, podporovat přirozenou zvědavost a radost z učení
- podporovat tělesný, duševní i sociální rozvoj dětí a jejich celkovou pohodu
- rozvíjet u dětí pozitivní vztah k místu, kde žijí, k regionu i k přírodě, a vést je k péči o zdraví, ochraně životního prostředí a odpovědnému chování

5.2   Vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie představují souhrn metod, forem práce a komunikačních přístupů, které pedagogové cíleně využívají při vzdělávání dětí k naplňování cílů předškolního vzdělávání.

V naší mateřské škole vycházíme z respektu k individuálním potřebám, možnostem a zájmům dětí a přizpůsobujeme vzdělávání tak, aby podporovalo jejich maximální rozvoj. Zohledňujeme také potřeby dětí se speciálními vzdělávacími potřebami i dětí nadaných.

Pedagogové při plánování vycházejí z pedagogické diagnostiky a vytvářejí podnětné prostředí, které podporuje aktivní učení, samostatnost a přirozenou zvědavost dětí.

5.2.1   Vzdělávací strategie na úrovni školy

Spontánní učení a hry

Řadí se k nejvýznamnějším způsobům učení v předškolním věku. Probíhá především prostřednictvím hry, kterou si dítě volí na základě vlastního zájmu. Děti mají dostatek prostoru pro spontánní činnosti, které jsou přirozenou součástí denního režimu mateřské školy.

Nepřímo řízená vzdělávací činnost

Vedle spontánních činností a hry nabízíme dětem také nepřímo řízené vzdělávací aktivity. Pedagog připravuje podnětné prostředí a širokou nabídku činností, ze které si děti vybírají podle vlastního zájmu a potřeby.

Dítě pracuje samostatně, bez přímého vedení učitele, který jej k činnostem pouze motivuje a poskytuje potřebné materiály a pomůcky. Pedagog činnosti předem promýšlí a propojuje je s tématem tak, aby byly pro děti smysluplné a rozmanité.

Učitel vstupuje do procesu spíše jako průvodce a pozorovatel, který dětem umožňuje svobodnou volbu a podporuje jejich samostatnost a aktivitu.

Řízená vzdělávací činnost

V rámci řízených činností pracují děti pod přímým vedením pedagoga. Učitel děti motivuje, činnost organizuje, koordinuje a usměrňuje její průběh. Děti nejsou do činností nuceny, jsou vhodně motivovány k jejich zapojení. Role pedagoga je zde aktivní a zodpovědná za vedení vzdělávací situace.

Řízené činnosti zahrnují jak plánované vzdělávací aktivity, tak i situace, kdy pedagog pracuje se skupinou dětí nebo individuálně. Patří sem také režimové činnosti, jako je stravování, oblékání či přesuny dětí.

Pedagog přistupuje k dětem respektujícím způsobem, podporuje jejich aktivitu, vyhýbá se manipulaci a vytváří bezpečné a nesoutěživé prostředí.

Prožitkové učení

Je založené na přímých prožitcích dítěte, na učení se v autentických situacích nebo situacích blízkých reálnému životu. Podporuje zvědavost dítěte, jeho aktivitu a potřebu objevovat.

Situační učení

Staví na využití situací, které se kolem nás v reálném životě dějí. Pomáhá dítěti lépe porozumět světu a dění v něm

Sociální učení

Sociální učení je jedním z hlavních nástrojů socializace dítěte v mateřské škole. Děti si jeho prostřednictvím osvojují sociální dovednosti, postoje a vzorce chování zejména nápodobou, identifikací a interakcí s ostatními dětmi i dospělými. Učí se komunikovat, spolupracovat, respektovat druhé a fungovat ve skupině.

Kooperativní učení

Kooperativní učení podporuje spolupráci dětí při společném řešení úkolů a herních situací. Děti se učí vzájemné komunikaci, domluvě, rozdělení rolí a odpovědnosti v rámci skupiny. Tento způsob učení rozvíjí sociální dovednosti, schopnost spolupracovat, pomáhat si a respektovat druhé.

Rituály

Rituály představují opakované činnosti a pravidla, které dětem poskytují pocit jistoty, bezpečí a předvídatelnosti v průběhu dne. Patří sem například ranní vítání, společné ukládání hraček po hře nebo rituály před obědem či odpočinkem.

Rituály podporují rozvoj sociálních dovedností, sebeobsluhy a celkové pohody dětí. Posilují vzájemnou ohleduplnost, spolupráci a schopnost komunikace, zároveň jasně vymezují a upevňují očekávané chování ve třídě. Přispívají ke zklidnění skupiny a plynulému přechodu mezi jednotlivými činnostmi.

Organizační formy vzdělávání

Hromadná (frontální) organizační forma

- Hromadná forma práce probíhá se všemi dětmi současně při společné činnosti. Učitel zde zastává dominantní roli a děti pracují ve stejném čase a tempu.
- Je využívána zejména při společných aktivitách, například v komunitním kruhu.

- Je zařazována s rozvahou a v omezené míře, aby nepřevládala nad formami podporujícími samostatnost dětí.

Skupinová organizační forma

- Skupinová forma vzdělávání je založena na kooperativním učení
- Děti pracují v menších skupinách, které jsou vytvářeny podle charakteru činnosti, obtížnosti úkolu nebo aktuálních vzdělávacích záměrů
- Podporuje rozvoj komunikace, spolupráce, naslouchání druhým a schopnost vyjadřovat vlastní názory.
- Děti se učí vzájemné pomoci a společnému hledání řešení.

Individuální organizační forma

- Individuální forma probíhá při práci pedagoga s jednotlivým dítětem.
- Je využívána při cílené podpoře dítěte v oblasti jeho potřeb, a to jak při rozvoji slabších stránek, tak při rozvíjení jeho silných stránek a nadání.
- Umožňuje respektovat individuální tempo a potřeby dítěte.

5.2.2 Klíčové kompetence a strategie k jejich naplňování

KOMPETENCE K UČENÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Při učení využívá strategie pokusu a omylu	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme samostatné rozhodování a vyvozování závěrů z vlastní zkušenosti • využíváme běžné situace i hry, ve kterých si děti mohou vyzkoušet různé možnosti řešení • chybu vnímáme jako přirozenou součást učení a příležitost k dalšímu poznání • umožňujeme dětem pracovat bez obavy z chyb, v bezpečném a podporujícím prostředí • hodnotíme každý pokrok dítěte a vedeme jej k reflexi toho, co samo dokázalo, zvládlo, co mu pomohlo
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme děti k soustředěnému pozorování, zkoumání a objevování okolního světa a jevů • podporujeme vědomé učení, schopnost vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a zapamatovat si informace • vedeme děti k dokončení započaté práce a k respektování jednoduchých instrukcí a pokynů • využíváme krátké pohybové nebo rytmické aktivity k obnově pozornosti • podporujeme plánování činnosti – předem si s dětmi říkáme, co budeme dělat • vedeme děti k dodržování jednoduchých pravidel • využíváme názorné pomůcky pro podporu orientace a soustředění • uplatňujeme řízené, individuální i skupinové učení

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje	<ul style="list-style-type: none"> • poskytujeme dětem základní poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky a o jejich proměnách • podněcujeme děti, aby se aktivně všímaly dění kolem sebe • motivujeme děti k pátrání po příčinách a souvislostech • podporujeme zájem o knihy, příběhy a jejich propojení s vlastním životem • zařazujeme přímé poznávání okolí (vycházky, návštěvy knihovny, exkurze apod.) • umožňujeme dětem rozhodovat o tématech činností • podporujeme sdílení objevů, otázek a zkušeností v komunitním kruhu
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme děti k tomu, aby získané zkušenosti využívaly v praktických situacích, v dalším učení i v různých prostředích • podporujeme tvořivost a schopnost využít stejné poznatky v nové situaci • motivujeme děti k propojování zkušeností z běžného života s novým učením

KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Vyjadřuje se různými způsoby	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme děti k tomu, aby ovládaly řeč, vyjadřovaly se ve větách a samostatně formulovaly své myšlenky, otázky i odpovědi • podporujeme srozumitelné vyjadřování pocitů, názorů a prožitků verbálně i neverbálně (gestem, mimikou, pohybem) • vedeme děti k porozumění slyšenému a k vedení smysluplného dialogu • vytváříme prostor pro rozhovory, sdílení zážitků, nápadů a zkušeností • rozvíjíme slovní zásobu prostřednictvím tematických rozhovorů, jazykových her a různorodých činností • využíváme literární, dramatické, hudební, pohybové i výtvarné aktivity jako prostředek komunikace • využíváme námětové hry, sociální učení, kooperativní učení, komunitní kruh, rituály • podporujeme správnou výslovnost, hlasovou hygienu a zařazujeme jednoduchá cvičení mluvidel
Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme děti v překonávání ostychu a zábran při komunikaci v běžných situacích • motivujeme děti ke sdílení svých zážitků, zkušeností a zájmů (např. z domova, výletů či víkendů) • umožňujeme dětem vyjadřovat svá přání, názory a potřeby • vytváříme prostor pro prezentaci vlastní práce i práce skupiny • motivujeme děti k jednoduchému hodnocení činností a výsledků • podporujeme schopnost naslouchat druhým a reagovat na jejich sdělení • využíváme komunitní kruh, rozhovory a společné sdílení
Klade otázky a hledá na ně odpovědi	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme děti, aby kladly otázky, hledaly na ně odpovědi a aktivně si všímaly dění kolem sebe • motivujeme děti k pátrání po příčinách a souvislostech a k respektování odpovědí ostatních • vytváříme prostor pro rozhovory a dialog, ve kterých děti mohou sdílet své myšlenky a otázky • zařazujeme badatelské aktivity, při nichž děti samostatně hledají řešení a odpovědi • využíváme různé informační zdroje (obrázkové knihy, dětské encyklopedie, názorné pomůcky) • podporujeme přirozenou zvědavost a radost z objevování

<p>Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává</p>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme děti s různými informačními zdroji (časopisy, obrázkové knihy, fotografie) • umožňujeme dětem pracovat s jednoduchou audiovizuální technikou (poslech pohádek, sledování krátkých edukačních videí) • vedeme děti k orientaci v jednoduchých obrázkových návodech a postupech • podporujeme využívání získaných informací v praxi (např. podle návodu postavit stavebnici, připravit jednoduchý pokrm) • využíváme literární, jazykové, dramatické činnosti
<p>Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme děti ke kultivovanému projevu v souladu se základními pravidly komunikace • vytváříme a společně dodržujeme jednoduchá pravidla komunikace • motivujeme děti k tomu, aby dokázaly vyjádřit svůj názor či nesouhlas přiměřeným způsobem • rozvíjíme schopnost aktivního naslouchání prostřednictvím her a společných činností • motivujeme děti k respektování odlišných názorů a vnímání různých pohledů • využíváme komunitní kruh a prostor pro sdílení zkušeností, názorů a zážitků

KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A K UDRŽITELNOSTI	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<p>Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme děti k tomu, aby si uvědomovaly, že svým chováním mohou přírodu ovlivňovat • vytváříme vztah k přírodě prostřednictvím prožitků z pobytu v přírodním prostředí • učíme děti přírodu nejen poznávat, ale také chápat, jak se v ní správně chovat a jak ji chránit • využíváme prožitkové učení při pobytu na školní zahradě i v okolí školy • nabízíme dětem příležitosti ke zkoumání a objevování přírody všemi smysly, včetně péče o rostliny a živočichy • umožňujeme dostatek spontánního pohybu a volného pobytu venku
<p>Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme děti k uvědomění, že svým chováním ovlivňují prostředí, ve kterém žijí • vedeme děti k přemýšlení o tom, jak jejich chování ovlivňuje jejich život i život ostatních • využíváme prožitkové a situační učení • nabízíme dětem příležitosti k objevování způsobů šetrného zacházení s vodou, energií a materiály • vedeme děti k ochraně životního prostředí a k udržování pořádku ve svém okolí
<p>Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme děti k uvědomění, že za své jednání a rozhodnutí nesou odpovědnost a důsledky • vytváříme dostatek příležitostí pro samostatné rozhodování dětí v běžných situacích • podporujeme děti v prožívání přirozených důsledků jejich rozhodnutí • využíváme sociální učení, spontánní hru, individuální i skupinové činnosti
<p>Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme děti k zájmu o druhé i o dění v jejich okolí • vytváříme podmínky, aby se děti svým chováním mohly podílet na harmonickém, bezpečném a příjemném klimatu ve třídě • podporujeme vzájemnou spolupráci, pomoc a respekt k ostatním • využíváme sociální učení, týmové hry, kooperativní hry a rituály

Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme děti k uvědomění si svých práv i práv druhých • vedeme děti k respektování a dodržování společně dohodnutých pravidel v každodenních situacích • vytváříme situace, ve kterých se děti učí spolupracovat ve skupině, prosadit se, ale zároveň respektovat názor, osobní prostor a volbu druhých • využíváme sociální učení, skupinové činnosti a kooperativní hry • zařazujeme společenské hry s pravidly, spontánní činnosti a rituály
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	<ul style="list-style-type: none"> • poskytujeme dětem zpětnou vazbu, která je vede k vnímání nespravedlnosti a hledání vhodných způsobů jejího řešení • pomáháme dětem porozumět příčinám vzniklých situací a hledat možná řešení • podporujeme děti v pojmenování situací, které vnímají jako nespravedlivé • využíváme sociální učení, týmové hry a spontánní činnosti

KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Odmítá nevhodné a jemu nepřijemné chování i komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme děti, aby se dokázaly bránit projevům násilí, ponižování a ubližování ze strany jiných dětí • vedeme děti k tomu, aby si stanovily své hranice a uměly je přiměřeně chránit • učíme děti rozpoznat a pojmenovat, co je jim příjemné a co ne • podporujeme děti v přiměřené komunikaci při odmítání nevhodného chování • využíváme sociální učení, situační učení a modelové situace
Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme děti, aby v situacích, které nezvládnou samy, dokázaly požádat o pomoc • podporujeme děti v tom, aby se nebály obrátit na vrstevníky i dospělého • posilujeme důvěru dětí v dospělé osoby a jejich ochotu pomoci • využíváme sociální učení, situační učení a modelové situace • zařazujeme činnosti, ve kterých si děti vzájemně pomáhají a spolupracují
Pojmenuje vlastní silné stránky	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme pozitivní a podporující prostředí, ve kterém se dítě cítí bezpečně • vedeme děti k poznávání a pojmenování vlastních silných stránek a jedinečnosti • rozvíjíme individuální zájmy a podporujeme jejich další rozvoj • poskytujeme dětem konkrétní a srozumitelnou zpětnou vazbu a přiměřenou pochvalu • využíváme spontánní činnosti, námětové hry, individuální i skupinové aktivity a týmové hry
Projevuje důvěru v sebe sama	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme bezpečné, vstřícné a podporující prostředí • dítě pravidelně, přiměřeně a konkrétně oceňujeme a poskytujeme mu pozitivní zpětnou vazbu • poskytujeme dítěti prostor pro samostatné rozhodování a řešení úkolů odpovídajících jeho možnostem • umožňujeme dítěti prožívat úspěch, být hrdé na svou práci i na sebe sama a posilujeme jeho víru ve vlastní schopnosti • zařazujeme skupinové a kooperativní hry, činnosti s pozitivní zpětnou vazbou a aktivity podporující kreativitu a sebevyjádření

Vyjadřuje svůj názor	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k samostatnému rozhodování o svých činnostech a k vytváření vlastního názoru • podporujeme dítě ve vyjadřování vlastního názoru, a to spontánně i na vyzvání • vytváříme situace pro práci ve skupině, kde se dítě učí prosadit svůj názor, ale také ustoupit, domlouvat se a spolupracovat s ostatními • využíváme spontánní hry, skupinové a kooperativní činnosti a prvky sociálního učení
Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme prosociální hry zaměřené na pomoc, spolupráci, solidaritu a podporu druhých • vytváříme situace, v nichž se dítě učí chápat druhé a jejich pocity a projevovat citlivost a ohleduplnost • vedeme dítě k ochotě rozdělit se, půjčit a podělit se s ostatními • podporujeme aktivity zaměřené na obdarovávání, potěšení druhých a prožívání radosti z dávání • využíváme sociální učení, skupinové a kooperativní činnosti, hraní rolí a spontánní hry
Rozlišuje vhodné a nevhodné chování	<ul style="list-style-type: none"> • poskytujeme dítěti srozumitelnou a přiměřenou zpětnou vazbu, která mu pomáhá rozpoznat vhodné a nevhodné chování • vedeme dítě k pochopení, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, agresivita a násilí nejsou přijatelné a že konflikty je vhodné řešit dohodou • vytváříme bezpečnou a vstřícnou atmosféru založenou na vzájemném respektu, spolupráci a klidném soužití • využíváme sociální učení, skupinové a kooperativní činnosti, týmové hry a hraní rolí
Chová se v souladu se základními společenskými pravidly	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme dítěti spolupodílet se na vytváření pravidel a společných rozhodnutí ve skupině • seznamujeme dítě se základními společenskými pravidly a pravidly soužití ve skupině a vedeme ho k jejich dodržování a uplatňování v běžných situacích • podporujeme u dítěte pocit sounáležitosti se skupinou • využíváme sociální učení, práci s příběhy, hraní rolí a skupinové činnosti • vytváříme a využíváme piktogramy související s pravidly (např. chování, soužití, cestování, nakupování, pohyb ve vnitřních i venkovních prostorech) • zařazujeme společenské hry s pravidly a rituály

KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Přichází s vlastními nápady	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme dítě v uplatňování vlastních myšlenek, nápadů a kreativity při různorodých činnostech a ve hře • umožňujeme dítěti podílet se na plánování, navrhnout témata činností, vyjadřovat své zájmy a to, co by se chtělo naučit • vytváříme příležitosti k iniciativě dítěte, aby mohlo přicházet s vlastními návrhy a nápady na činnosti • využíváme spontánní činnosti, komunitní kruh a diskusi
Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k plánování, organizování, řízení a vyhodnocování jeho činností a her • podporujeme dítě v realizaci činností podle vlastních představ i v souladu se zadáním • vytváříme podmínky pro samostatnou volbu a rozhodování dítěte • využíváme spontánní činnosti a kooperativní hry • dbáme na dostatek pomůcek, materiálů a prostoru pro vlastní volbu dětí

Ke změnám přistupuje jako k příležitostem	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme dítě ve flexibilitě při přizpůsobování se plánovaným i nečekaným změnám a vedeme ho k jejich pozitivnímu přijímání • umožňujeme dítěti podílet se na plánování změn a uplatňovat vlastní nápady • vedeme dítě ke kreativnímu přístupu při řešení nenadálých situací a změn • využíváme efektivní komunikaci, popisný jazyk a pozitivní zpětnou vazbu, oceňujeme iniciativu dítěte
Dokáže měnit cesty k dosažení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k tomu, aby při dosahování cíle dokázalo měnit strategie, pomůcky, materiál i skupinu, se kterou pracuje • využíváme skupinové a řízené činnosti, kooperativní hry a aktivity s různými možnostmi či kombinacemi řešení • dbáme na dostatek pomůcek, materiálu a prostoru pro vlastní volbu dětí
Dokončí, co započalo	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k dokončení započatých činností, i těch, které si samo nevybralo • podporujeme vytrvalost a překonávání překážek • učíme dítě požádat o pomoc kamaráda nebo dospělého • poskytujeme popisnou a pozitivní zpětnou vazbu zaměřenou na proces a snahu • oceňujeme iniciativu a úsilí dítěte • zařazujeme individuální, řízené i spontánní činnosti
Organizuje a realizuje svoje činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme smysl pro povinnost ve hře, práci i učení • vedeme dítě k samostatnému rozhodování o svých činnostech • učíme dítě plánovat postup a realizovat činnost krok za krokem • vedeme dítě k jednoduchému sebehodnocení • zařazujeme spontánní činnosti a hry dle volby dětí
Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k vyhledávání příležitostí ke společné hře a činnostem • podporujeme sdílení nápadů, diskusi a společné rozhodování • vedeme děti k domluvě a dodržování dohodnutých pravidel • učíme děti přijímat různé role a respektovat ostatní • zařazujeme kooperativní hry, skupinové i spontánní činnosti
Spolupodílí se na společných rozhodnutích	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k tomu, aby se aktivně zapojovalo do procesu společného rozhodování, vyjadřovalo své názory a naslouchalo názorům ostatních • poskytujeme dětem dostatek příležitostí k participaci • využíváme komunitní kruh, diskusi • dáváme dětem možnost vybrat si téma činnosti dle vlastního zájmu
Oceňuje práci i úsilí druhých	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k respektu a oceňování práce i snahy ostatních • podporujeme vyjadřování pozitivní zpětné vazby • zařazujeme skupinové, kooperativní a projektové činnosti • využíváme komunitní a hodnotící kruh

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • učíme dítě nebát se chyby a přijímat ji jako součást procesu řešení • využíváme spontánní činnosti, řízené i individuální činnosti • nabízíme hry a úkoly, kde chyba není selhání, ale přirozená součást postupu • poskytujeme pozitivní zpětnou vazbu se zaměřením na proces, ne na výkon • uplatňujeme situační hry, hraní rolí

Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k tomu, aby předvíдалo důsledky svého jednání („co se stane, když...“) • učíme dítě přizpůsobovat své chování a jednání na základě dříve získaných zkušeností • uplatňujeme situační hry, modelové situace, práci s příběhy, prostřednictvím kterých vedeme děti k uvědomění příčiny a následku
Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje	<ul style="list-style-type: none"> • podněcujeme dítě k experimentování a využívání metod pokusu a omylu • podněcujeme dítě ke všímání si detailů ve svém okolí, ke sledování rozmanitostí, k prozkoumávání nových prostředí a situací • podporujeme odhadování, zkoušení a ověřování výsledku • zařazujeme logické hry, skládky, třídění, jednoduché pokusy • využíváme prožitkové učení, konstruktivismus, badatelství
Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme dítě v tom, aby hledalo více způsobů řešení i neobvyklá řešení • podněcujeme dítě k prověřování nových řešení • rozvíjíme dovednost řešit úkoly metodou pokusu a omylu • umožňujeme dětem zkoušet více variant řešení a porovnávat výsledky • zařazujeme logické hry, skládky, třídění, jednoduché pokusy • využíváme prožitkové učení, konstruktivismus, badatelství
Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k uvědomění cíle a hledání různých možností řešení • učíme dítě zvažovat výhody a nevýhody a vybírat vhodné řešení • podporujeme rozdělení úkolu na dílčí kroky • zařazujeme prožitkové, projektové a problémové činnosti • využíváme řízené, spontánní i individuální činnost
Tvořivě pracuje s informacemi	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme příležitosti k vyhledávání, zpracování a vyhodnocování informací • vedeme dítě k ověřování informací z různých zdrojů i vlastní zkušenosti • podporujeme tvořivé využití informací v praxi • zařazujeme literární, dramatické, jazykové a konstruktivní činnosti
Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme práci s knihami, časopisy, audiovizuální a digitální technikou • učíme děti orientaci v piktogramech, symbolech a obrázkových návodech • zařazujeme literární, jazykové, dramatické a konstruktivní činnosti

KOMPETENCE KULTURNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme děti s kulturními tradicemi, svátky a zvyky • navštěvujeme kulturní akce (divadlo, výstava) • seznamujeme děti s pravidly společenského chování, vhodného oděvu • vytváříme příležitosti k poznávání kultury, umění, s regionální uměleckou tvorbou • uplatňujeme prožitkové učení, sociální učení
Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme dítě k vyjadřování pocitů a dojmů z uměleckých a kulturních zážitků • podporujeme vnímání krásy v přírodě, umění i běžném životě • navštěvujeme kulturní akce (divadlo, výstavy apod.) • využíváme prožitkové učení • zařazujeme hudební, výtvarné, taneční a dramatické činnosti
Zapojuje se do tvůrčích činností	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme dětem tvořit různými výtvarnými a hudebními prostředky • zapojujeme děti i zákonné zástupce do oslav a společenských událostí • podporujeme vlastní tvořivý projev dětí • pořádáme společné akce – tvůrčí dílny • využíváme prožitkové učení, skupinové a kooperativní činnosti, rituály

Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme děti s různými kulturami a způsoby života • vedeme k toleranci, respektu k odlišnostem (kulturním, jazykovým, tělesným) a ke spolupráci se všemi dětmi bez rozdílu • využíváme příběhy, hudbu (etnickou) a výtvarné činnosti k poznávání kultur • využíváme skupinové a kooperativní činnosti, rituály
--	---

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme děti s možnostmi využití počítače, tabletu • podporujeme využití digitálních nástrojů při hrách i učení a při ověřování informací
Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme děti k uvědomělému a bezpečnému používání technologií • seznamujeme děti s působením a riziky reklamy, etickými pravidly, s bezpečným chováním online • vedeme děti k pochopení nastavených pravidel a nutnosti regulovat čas strávený u obrazovky • využíváme příběhy, sdílení zkušeností
Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy	<ul style="list-style-type: none"> • učíme děti využívat instrukce vedoucí k cíli, určovat a dodržovat pořadí jednotlivých kroků, orientovat se ve čtvercové síti • využíváme prvky elementárního kódování a programování - např. robotické hračky • umožňujeme dětem třídit, uspořádat a strukturovat informace podle daných pravidel • vedeme děti využívat jednoduché instrukce vedoucí k cíli, určovat a dodržovat pořadí jednotlivých kroků

5.2.3 Základní gramotnosti a strategie k jejich naplňování

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<p>Soubor znalostí, dovedností a postojů při práci s texty v nejširším slova smyslu.</p> <p>Schopnost porozumět textům a efektivně zpracovávat informace.</p> <p>Vstřícný vztah ke čtení jako základní předpoklad pro další rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme aktivity související s přípravou na čtení (předvídání obsahu, odhadování významu neznámých slov) • využíváme „čtení“ obrázkového písma a práci s ilustracemi • pojmenováváme věci a jevy v okolí dítěte a systematicky rozšiřujeme slovní zásobu • vedeme děti k porozumění slovům a výrazům, k rozvoji verbální komunikace a ke srozumitelnému vyjadřování myšlenek a pocitů • podporujeme děti ve vyvozování závěrů • rozvíjíme schopnost soustředění, naslouchání, zapamatování a následného vyjádření různými způsoby (slovně, výtvarně, pohybem) • motivujeme děti i jejich zákonné zástupce k pravidelnému předčítání a ke společným čtenářským aktivitám • navštěvujeme místní knihovnu • každodenně dětem předčítáme • pravidelně nabízíme dětem knihy k prohlížení a ke hledání informací • upevňujeme kladný vztah dětí ke čtení a ke knihám • využíváme literární, dramatické a jazykové činnosti, námětové hry

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST	STRATEGIE K NAPLŇOVÁNÍ
<p>Představuje schopnosti uplatnit získané vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty při řešení nejrůznějších úkolů a životních situací s využitím matematického jazyka.</p> <p>Vede dítě k rozpoznání matematické situace v různých kontextech, souvislostech a životních situacích, k volbě a využívání matematického jazyka při jejich popisu, řešení a vyvození závěrů.</p> <p>Ukazuje dítěti smysluplnost učení a umožňuje mu zažít radost z úspěšně vyřešené situace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme činnosti související s rozvojem prostorového vnímání, řešením problémových situací, procvičováním pozornosti a krátkodobé paměti • při řešení problémů děti využívají metodu pokus-omyl, experimentování a postřehování • vedeme děti k objasňování postupů a řešení • učíme děti rozlišovat znaky a detaily, poznávat geometrické tvary, chápat matematické pojmy, časové a prostorové vztahy • učíme děti využívat symbolický jazyk (např. šipky) a rozpoznávat význam piktogramů • využíváme řízené činnosti, individuální činnost, skupinovou práci, logické a společenské hry • uplatňujeme manipulativní činnosti, situační učení, modelování a konstruktivní činnosti

5.3 Pedagogické diagnostikování

Pedagogická diagnostika v naší mateřské škole představuje systematický a dlouhodobý proces sledování a vyhodnocování individuálního rozvoje každého dítěte. Jejím cílem je porozumění dětským potřebám, schopnostem a vývojovým specifikům, a zároveň plánování vhodné podpory vzdělávání na základě zjištěných poznatků.

Diagnostika probíhá v souladu s principy Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, reflektuje individualitu dítěte, zohledňuje jeho tempo, zájmy, silné stránky i oblasti, které potřebují rozvoj.

Diagnostický proces není jednorázový, ale probíhá průběžně po celý školní rok a stává se nedílnou součástí vzdělávacího procesu.

5.3.1 Používané diagnostické nástroje a postupy

Dlouhodobé a cílené pozorování dítěte

- Základní a nejpřirozenější nástroj diagnostiky
- Realizuje se v různých činnostech (hra, vzdělávací aktivity, spontánní situace)

Individuální rozhovory a dialogy s dítětem

- Pomáhají porozumět vnitřnímu světu dítěte, jeho myšlení, emocím a zkušenostem
- Podporují navazování důvěry a rozvíjí komunikační kompetence

Sledování pokroku díky diagnostického portfolia dítěte

- Slouží k zaznamenávání výtvarných prací, záznamů z pozorování, pracovních listů a jiných výstupů dítěte
- Pomáhá mapovat individuální posun v čase, identifikovat zájmy a kompetence dítěte

Diagnostické listy

- Slouží ke komplexnímu hodnocení oblastí rozvoje: biologické, psychické, sociální i osobnostní
- Dále slouží jako nástroje pro zaznamenání rozvoje v jednotlivých oblastech RVP PV (např. grafomotorika, řeč, myšlení, sociální dovednosti)
- Usnadňují objektivizaci sledování a umožňují pedagogům lépe plánovat další rozvoj dítěte

Spolupráce s rodiči

- Rodiče jsou vnímáni jako partneři v diagnostice
- Sdílení postřehů, informací z rodinného prostředí a konzultace napomáhají přesnějšímu porozumění vývojovým specifickým dítěte

5.3.2 Využití výstupů diagnostiky

Zjištění jsou využívána k individualizaci vzdělávacího procesu, plánování podpůrných opatření, volbě vhodných metod a forem práce.

Slouží jako podklad pro vedení portfolia dítěte, třídní plánování a sepisování zpráv pro poradenská zařízení.

Diagnostické výstupy jsou hodnotící a informační — jejich smyslem je porozumět dítěti a podporovat jeho potenciál.

5.4 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí

Respektování individuality dítěte je pro nás základním principem výchovně-vzdělávací práce. Vycházíme z přesvědčení, že každé dítě je jedinečné – má vlastní tempo učení, osobní potřeby, zájmy, schopnosti a také individuální životní zkušenosti. Proto vytváříme takové podmínky a prostředí, aby měl každý prostor pro svůj rozvoj, zažil úspěch, cítil se přijímán a mohl prožít radost z objevování.

Individualizace vzdělávání je realizována v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a školním vzdělávacím programem.

Individualizace je přirozenou součástí každodenní vzdělávací činnosti v naší mateřské škole. Díky pravidelné diagnostice, spolupráci s rodiči a odborníky a přizpůsobení činností potřebám dětí zajišťujeme, aby každé dítě mělo možnost rozvíjet svůj potenciál, prožívat pocit úspěchu a zažívat radost z učení

5.4.1 Cíle individualizace

- Respektovat osobnost, potřeby a schopnosti každého dítěte
- Vytvářet rovné příležitosti pro vzdělávání všech dětí bez rozdílu
- Poskytovat takovou míru podpory, aby každé dítě mohlo zažít úspěch
- Nabízet podnětné prostředí, které rozvíjí talenty i pomáhá vyrovnávat slabší stránky
- Podporovat děti v samostatnosti, rozhodování a spolupráci.

5.4.2 Zásady individualizace v naší mateřské škole

Poznání dítěte jako individuality

- každé dítě sledujeme prostřednictvím pravidelné pedagogické diagnostiky

Diferenciace činnost

- aktivity připravujeme tak, aby měly různé úrovně obtížnosti – každý si najde úkol, ve kterém uspěje

Respektování tempa učení

- učíme děti „v jejich rytmu“, netlačíme na výkon
- podporujeme vnitřní motivaci dítěte, neporovnáváme děti mezi sebou

Podpora samostatnosti a volby

- využíváme principů volné hry a svobodného výběru činností

Využití podpůrných opatření

- u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme doporučení PPP, SPC a dalších odborníků
- spolupracujeme s rodiči a podle potřeby nastavujeme individuální vzdělávací plán (IVP)

5.4.3 Organizační a pedagogické postupy

Pedagogická diagnostika

- pedagogická diagnostika probíhá průběžně a tvoří základ pro individualizaci vzdělávání
- používáme následující nástroje
  - vlastní pozorování – každodenní pozorování pokroku dětí
  - diagnostické listy
  - portfolio dítěte
  - pohovory s rodiči

Diferencovaná nabídka činnost

- při náročnější činnosti děti rozdělujeme do skupinek podle schopností a zájmu
- dítě má možnost volby, zda se do aktivity zapojí, či zvolí jinou

Práce s individuálním vzdělávacím plánem (IVP)

- pokud dítě potřebuje výraznější podporu, ve spolupráci s rodiči a poradenským zařízením vypracujeme IVP
- V rámci IVP stanovujeme
  - konkrétní vzdělávací cíle
  - doporučené metody a strategie
  - podpůrná opatření (např. asistent pedagoga, speciální pomůcky, logopedická cvičení)
- pedagog pravidelně vyhodnocuje pokroky dítěte a aktualizuje IVP podle jeho potřeb

Podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

- spolupracujeme s PPP, SPC, logopedy, speciálními pedagogy a psychology
- zajišťujeme doporučená podpůrná opatření a přizpůsobujeme vzdělávací prostředí
- snažíme se, aby se děti cítily součástí kolektivu a zažívaly úspěch

Podpora nadaných a mimořádně nadaných dětí

- nabízíme obohacující aktivity, složitější úkoly a projektové činnosti
- rozvíjíme jejich kreativitu, logické myšlení a schopnost spolupráce
- v případě potřeby spolupracujeme s PPP při tvorbě doporučení pro práci s nadaným dítětem

Spolupráce s rodinou

- považujeme rodiče za klíčové partnery vzdělávacího procesu
- pravidelně informujeme o pokrocích dítěte a nabízíme doporučení pro podporu doma
- pořádáme individuální konzultace, třídní schůzky a společné akce rodičů s dětmi

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah vzdělávání je sestaven tak, aby přirozeným způsobem podporoval celkový rozvoj dítěte po stránce psychické, fyzické i sociální. Naším cílem je, aby každé dítě na konci působení v mateřské škole dosáhlo přiměřené míry samostatnosti, zdravého sebevědomí a získalo základní znalosti a dovednosti, které bude schopno dále rozvíjet a uplatňovat v základním vzdělávání i v běžném životě. Současně usilujeme o to, aby bylo připraveno na takové životní situace, které odpovídají jeho věku.

Vzdělávací obsah přispívá k rozvoji dítěte v oblastech: **Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost a Dítě a svět**. Představuje základní rámec, který je společným východiskem pro práci celé mateřské školy.

Pedagogové tento obsah dále rozpracovávají a přizpůsobují konkrétním podmínkám jednotlivých tříd. Vycházejí přitom z věku dětí, jejich individuálních potřeb, dosavadních zkušeností i aktuálních zájmů.

Časové rozvržení i samotná realizace vzdělávacího obsahu jsou flexibilní a přizpůsobují se aktuálním možnostem, potřebám a situacím ve třídě.

6.1 Integrované bloky

Vzdělávací nabídka je uspořádána do čtyř flexibilních integrovaných bloků, které na sebe navazují, vzájemně se prolínají a doplňují. Věcný obsah vychází z přirozeného kontextu života předškolních dětí.

Integrované bloky nejsou pevně časově vymezeny, což umožňuje pedagogům přizpůsobovat vzdělávací obsah aktuálním potřebám, zájmům a možnostem dětí. Učitelé si vybírají jednotlivé bloky nebo jejich části podle situace ve třídě, případně kombinují cíle a obsah z více bloků současně.

Zaměření bloků je dostatečně široké a poskytuje prostor pro různorodé činnosti. Učitelé upravují podtémata i jejich názvy tak, aby odpovídaly věku, schopnostem a zkušenostem dětí a byly pro ně motivující. Vzdělávací cíle, očekávané výstupy i nabídku činností mohou podle potřeby upravovat, doplňovat nebo vybírat.

Délka realizace jednotlivých bloků je variabilní – může být krátkodobá i dlouhodobá v závislosti na průběhu a zájmu dětí. Pedagogové průběžně vyhodnocují vzdělávací proces a na základě zpětné vazby jej dále upravují a rozvíjejí.

Integrované bloky:

1. Můj svět
2. Nejsme na světě sám
3. Svět je plný příběhů a tradic
4. Svět kolem nás

6.1.1 Můj svět

Charakteristika

Integrovaný blok je zaměřen na poznávání sebe sama, vlastního těla a potřeb dítěte. Děti si osvojují základní hygienické a sebeobslužné návyky, seznamují se se zásadami zdravého životního stylu, významem pohybu a správné výživy. Důraz je kladen na rozvoj samostatnosti, orientaci v prostředí mateřské školy a zvládnutí adaptačního období. Prostřednictvím činností děti objevují své schopnosti, posilují sebevědomí a učí se pečovat o své zdraví.

Příklady témat

- Adaptace
- Lidské tělo
- Zdravá strava
- Sebeobsluha
- Pohyb a sport
- Emoce

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- Zachovává správné držení těla.
- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Naplňuje své biologické potřeby.
- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
- Vyhledává příležitosti k pohybu.
- Zvládá sebeobsluhu.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- Překonává fyzické překážky.
- Má osvojené základní hygienické návyky.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Dítě a jeho psychika

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.

Dítě, ten druhý a společnost

- Poradí si v nové situaci.
- Začlení se do skupiny.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.

- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- Zachytí autenticky své představy i prožity různými výtvarnými prostředky a technikami.
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

Dítě a svět

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

6.1.2 Nejsem na světě sám

Charakteristika

Integrovaný blok rozvíjí sociální dovednosti dětí a jejich schopnost navazovat vztahy s ostatními. Děti poznávají význam rodiny, kamarádství a vzájemné spolupráce. Učí se vnímat a vyjadřovat emoce, respektovat druhé a dodržovat základní pravidla soužití. Důraz je kladen na rozvoj komunikace, empatie a prosociálního chování v kolektivu.

Příklady témat

- Rodina
- Kamarádi
- Každý jsme jiný

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
- Vyhledává příležitosti k pohybu.
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- Překonává fyzické překážky.

Dítě a jeho psychika

- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá a vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vyrovná se s neúspěchem.
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- Formuluje instrukce a předává je druhým.
- Rozlišuje český jazyk od jiných jazyků.

Dítě, ten druhý a společnost

- Přijímá různé sociální role.
- Identifikuje rizika, chování se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

Dítě a svět

- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Rozpoznává některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Rozpoznává některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

6.1.3 Svět je plný příběhů a tradic

Charakteristika

Integrovaný blok přibližuje dětem svět pohádek, příběhů a lidových tradic. Prostřednictvím vyprávění, dramatizace a tvořivých činností se děti seznamují s kulturními zvyky a významnými svátky během roku. Rozvíjí se jejich fantazie, jazykové dovednosti a vztah ke kulturním hodnotám. Děti prožívají tradice jako součást života a učí se vnímat jejich význam.

Příklady témat:

- Pohádky
- Moje oblíbené kniha
- Vánoce
- Mikuláš

- Masopust
- Velikonoce
- Čarodějnice
- Svátek maminek

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- Zvládá základy grafomotoriky.
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.

Dítě a jeho psychika

- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Rozpozná rým, rytmitizuje.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky, a rozumí jejich významu a funkci.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.

Dítě, ten druhý a společnost

- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.

Dítě a svět

- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Rozzná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

6.1.4 Svět kolem nás

Charakteristika

Integrovaný blok vede děti k poznávání širšího okolního světa. Děti objevují přírodu, změny v ročních obdobích, svět lidí, zvířat i techniky. Seznamují se se základními pravidly bezpečného chování (např. v dopravě) a poznávají důležité profese. Důraz je kladen na rozvoj zvědavosti, pozorování, environmentálního citění a pochopení souvislostí v okolním světě.

Příklady témat

- Dopravní prostředky
- Vesmír
- Planeta Země
- Lidé a zvířata
- Příroda
- Roční období

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.,

Dítě a jeho psychika

- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- Vyhledává společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.

- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- Ověří správnost řešení.
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.

Dítě, ten druhý a společnost

- Pojmenuje místi a zemi, ve které žije.
- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.

Dítě a svět

- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
- Respektuje různé formy života.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

7 PLÁN AUTOEVALUACE

Oblasti autoevaluace

- vzdělávací proces a jeho kvalita
- naplňování cílů ŠVP
- individuální rozvoj dětí a výsledky vzdělávání
- spolupráce s rodiči
- klima školy a vzájemné vztahy
- materiální a organizační podmínky vzdělávání
- práce pedagogického týmu

Cíle autoevaluace

- zvyšování kvality předškolního vzdělávání
- zjišťování silných a slabých stránek školy
- zlepšování podmínek pro vzdělávání dětí
- podpora profesního rozvoje pedagogických pracovníků
- zkvalitňování spolupráce s rodinou

Kritéria autoevaluace

- míra naplnění stanovených vzdělávacích cílů
- spokojenost dětí a rodičů
- kvalita pedagogické práce
- úroveň spolupráce mezi pedagogy
- podnětnost a bezpečnost prostředí
- individuální pokroky dětí

Metody a nástroje pro autoevaluaci

- hospitace a vzájemné hospitace
- pedagogická diagnostika dětí
- rozhovory a konzultace s rodiči
- dotazníky pro rodiče
- pozorování a záznamy o dětech
- pedagogické porady a společné reflexe
- analýza dokumentace (třídní vzdělávací plány apod.)

Termíny a frekvence autoevaluace

- průběžně během celého školního roku
- pravidelné hodnocení na pedagogických poradách
- pololetní a závěrečné hodnocení školního roku
- dle potřeby operativní hodnocení

Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

- za průběžnou evaluaci odpovídají pedagogičtí pracovníci jednotlivých tříd
- ředitelka školy koordinuje a vyhodnocuje autoevaluaci na úrovni celé školy
- všichni pracovníci školy se podílejí na vytváření podnětů ke zlepšení
- výsledky autoevaluace jsou využívány pro další plánování a rozvoj školy

8 ZÁSADY PRO ÚPRAVY A ZMĚNY ŠVP

Školní vzdělávací program je otevřený dokument, který může být v průběhu své platnosti upravován a doplňován podle potřeb mateřské školy, výsledků evaluace, změn legislativy nebo aktualizace Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

ŠVP je pravidelně vyhodnocován pedagogickým kolektivem mateřské školy. Na základě zjištěných skutečností mohou být prováděny dílčí i rozsáhlejší úpravy dokumentu. Aktualizace ŠVP probíhá zpravidla k začátku nového školního roku, pokud není stanoveno jinak.

Menší změny a doplnění mohou být realizovány formou dodatku ke stávajícímu ŠVP. Zásadnější změny, které se týkají zejména integrovaných bloků, podmínek vzdělávání nebo organizace vzdělávání, mohou být řešeny vydáním nového ŠVP.

Za vydání, úpravy a aktualizaci ŠVP odpovídá ředitel školy. Všechny změny musí být srozumitelné, přehledné a musí být zřejmé datum jejich platnosti a účinnosti.